

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-14-0787**

Zladenie verejných financií a starobného dôchodkového zabezpečenia (Návrh udržateľného a rast podporujúceho dôchodkového systému pre starnúcu slovenskú ekonomiku)

Zodpovedný riešiteľ **Ing. Tomáš Domonkos, PhD.**

Príjemca **Ekonomický ústav SAV**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

N/A

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

N/A

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

- 1) ADASCALITEI, Dragos - DOMONKOS, Štefan. Learn from thy Neighbor : Emulation and Learning in Eastern European Mandatory Private Pensions Reforms. In Policy Experiments, Failures and Innovations Beyond Accession in Central and Eastern Europe. - Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2018, p. 45-65. ISBN 978-1-78536-748-9.(APVV-14-0787 : Zladenie verejných financií a starobného dôchodkového zabezpečenia (Návrh udržateľného a rast podporujúceho dôchodkového systému pre starnúcu slovenskú ekonomiku). VEGA č. 2/0158/18 : Predpovedanie ekonomických a finančných kríz po recesii v Európskej únii).
- 2) DOMONKOS, Štefan. Slovakia: perpetual austerity and growing emphasis on activation. In Labour market policies in the era of pervasive austerity : a European perspective. - Bristol : Policy Press of the University of Bristol, 2018, p. 277-307. ISBN 978-1-4473-3586-3.(APVV-14-0787 : Zladenie verejných financií a starobného dôchodkového zabezpečenia (Návrh udržateľného a rast podporujúceho dôchodkového systému pre starnúcu slovenskú ekonomiku). VEGA č. 2/0158/18 : Predpovedanie ekonomických a finančných kríz po recesii v Európskej únii).
- 3)DOMONKOS, Štefan. Who Wants a Progressive Income Tax? : determinants of Tax Policy Preferences in Post-socialist Eastern Europe. In East European Politics & Societies, 2015, vol. 30, no. 2, p. 423-448. (0.437 - IF2014). (2015 - Current Contents). ISSN 0888-3254.(APVV-14-0787 : Zladenie verejných financií a starobného dôchodkového zabezpečenia (Návrh udržateľného a rast podporujúceho dôchodkového systému pre starnúcu slovenskú ekonomiku)).

4) LICHNER, Ivan. Budúce deficity prvého piliera slovenského dôchodkového systému = Expected deficits of first pillar of Slovak pension system. In Slovenská štatistika a demografia, 2017, roč. 27, č. 1, s. 3-12. ISSN 1210-1095.

5)DOMONKOS, Štefan - SIMONOVITS, András. Nyugdíjreformok a poszt-szocialista EU tagállamokban 1989 óta = Pension reforms in post-socialist EU member states. In Socio.hu Társadalomtudományi Szemle, 2018, no. 1, p. 113-126. ISSN 2063-0468.

Uplatnenie výsledkov projektu

O výsledkoch projektu boli priebežne informované najmä Ministerstvo financií SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Okrem toho boli výsledky diskutované na odborných seminároch pravidelne organizovaných na pôde EÚ SAV. Výsledky projektu sú určené tak širokej verejnosti ako odbornovo-vedeckej spoločnosti. Snahou aj naďalej bude prostredníctvom médií, konferencií, seminárov diseminovať a popularizovať výsledky. Týmto spôsobom podnieť diskusiu na danú problematiku. Okrem toho za cieľ si aj po skončení riešenia projektu kladieme upozorňovať na problematiku zástupcov politických strán aby sa získané výsledky pretransformovali aj ako odporúčania pre vládu SR.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Systematickou prácou riešiteľského kolektívu na projekte na základe stanoveného harmonogramu jednotlivých etáp sa podarilo naplnenie tak čiastkových ako aj hlavného cieľa projektu. Medzi výsledky projektu môžeme zaradiť vytvorenie troch samostatných modelov a ich následné prepojenie. Prvým z týchto modelov je dlhodobý makroekonomický model, ktorý zachytáva vzťahy na agregovanej úrovni. Tento model je schopný a relevantný pre analyzovanie dlhodobého hospodárskeho vývoja, so špeciálnym dôrazom na verejné financie a dôchodkový systém. Druhým vytvoreným modelom je stochastický mikrosimulačný model, určený pre simuláciu správania sa jednotlivcov vo vzťahu k druhému dôchodkovému pilieru. V danom modeli ide hlavne o definovanie parametrov pre jednotlivcov, definovanie exogénnych „makro“ premenných, definovanie „policy“ parametrov, voľbu vhodného posunu v čase ako aj výber tej najvhodnejšej stratégie sporenia na dôchodok. Posledným z vytvorených modelov je model generačných účtov Slovenskej republiky, ktorý analyzuje medzigeneračnú spravodlivosť a zároveň využíva výsledky dlhodobého makroekonomického modelu a mikrosimulačného modelu. Tento model je určený na skúmanie efektov variantných scenárov: zmeny veku odchodu do dôchodku a výšky percenta odvodov do prvého a druhého piliera. Navyše sme skonštruovali národné transferové účty SR. Výsledky simulácii sa hodnotia z pohľadu medzigeneračnej spravodlivosti distribúcie zdrojov.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The research team worked systematically on the project following the schedule of the individual tasks as close as possible to be able to fulfill the partial and the main objectives. The results of the project were mainly the three developed individual models which were then integrated for the simulations. The first one among these models is the long-run macroeconomic model which captures the economy on an aggregate level. This model is useful for analyzing the long-term dynamics of economic development while emphasizing public finances and pensions. The second model is a stochastic microsimulation model designed to simulate the behavior of individuals mostly in relation to the second pension pillar. Important inputs of the model are the specific parameters of individuals, macro-variables, and policy parameters, selection of the rules for transition of individuals over time as well as the choice of retirement savings strategy. The third model constructed which utilizes the results of the long-run macroeconomic model and the microsimulation model is the generational accounts of the SR, which is mostly suitable to analyze the intergenerational equity. This model is designed to evaluate the effects of changes in retirement age and changes of the parameters of the first and the second pillar. In addition, we constructed the national transfer accounts of the SR. The results of the simulations are mostly evaluated from the perspective of intergenerational fairness of the redistribution of resources.